

Vážime si vaše súkromie

Súbory cookies sú potrebné pre správne fungovanie webu, ako aj pre účely analýzy prevádzky a návštevnosti. Cookies nám neposkytujú prístup k Vášmu počítaču alebo akýmkoľvek informáciám o Vás. Webovým stránkam umožňujú zapamätať si informácie o Vašej návšteve, napríklad na ukladanie predvolieb bezpečného vyhľadávania, na zjednodušenie registrácie do nových služieb a na ochranu osobných údajov. Výberom „Prijať všetko“ udeľujete súhlas so spracovaním cookies pre uvedené účely. Kliknutím na „Odmietnuť všetko“ môžete používanie voliteľných cookies blokovať. [Podrobnosti o používaní súborov cookies.](#)

[Akceptovať](#) [Odmietnuť všetko](#)

Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky

[Úvod](#) > [Práca a zamestnanosť](#) > [Zamestnanec a zamestnávateľ](#) > [Kolektívne pracovnoprávne vzťahy](#) > [Štrajk a výluka](#)

Štrajk a výluka

Ak sa po neúspešnom riešení sporu pred [sprostredkovateľom](#) sporné strany nedohodnú na pokračovaní riešenia sporu pred [rozhodcom](#), možno riešiť spor len cestou štrajku alebo výluky.

Štrajk

Štrajk je **úplné alebo čiastočné zastavenie práce zamestnancami**. Právo na štrajk zamestnancovi zaručuje Ústava SR.

Štrajk je nástrojom zamestnancov **na ochranu svojich ekonomických a sociálnych záujmov** v spojení s riešením ekonomických otázok a otázok sociálnej politiky.

Zamestnávateľ je povinný ospravedlniť neprítomnosť zamestnanca v práci aj za čas, kedy nepracuje z dôvodu účasti na štrajku. **Mzda, ani náhrada mzdy zamestnancovi za čas účasti na štrajku nepatrí.**

Ak súd právoplatne rozhodne o nezákonnosti štrajku, účasť na štrajku sa považuje za neospravedlnenú neprítomnosť v práci.

(§ 141 odsek 6 Zákonníka práce)

Štrajk o uzatvorenie kolektívnej zmluvy (ako jeden z možných druhov štrajku) je upravený v zákone o kolektívnom vyjednávaní. Vyhláseniu štrajku musí predchádzať konanie pred sprostredkovateľom.

Právo vyhlásiť štrajk a rozhodnúť o jeho začatí v spore o uzatvorenie kolektívnej zmluvy prislúcha príslušnému odborovému orgánu. So štrajkom musí **súhlasiť nadpolovičná väčšina zamestnancov zamestnávateľa zúčastnených na hlasovaní o štrajku**, ktorých sa má táto kolektívna zmluva týkať. Na hlasovaní sa však musí zúčastniť aspoň nadpolovičná väčšina zamestnancov počítaná zo všetkých zamestnancov.

(§16 – §26 zákona o kolektívnom vyjednávaní)

Pracoviská so zákazom štrajku

Na pracovisku, kde je zakázané štrajkovať (napr. obsluha jadrových elektrární, zariadení ropovodov, plynovodov), **sa spor môže riešiť len pred rozhodcom.**

Štrajk je v tomto prípade vylúčený. Konanie pred rozhodcom sa začne buď na základe spoločnej dohody zmluvných strán alebo rozhodcu určí na žiadosť ktorejkoľvek zo zmluvných strán Ministerstvo práce sociálnych vecí a rodiny SR.

Výluka

Výluka je **častočné alebo úplné zastavenie práce zamestnávateľom** v spore o uzavretie kolektívnej zmluvy. Výluka je obranný nástroj zamestnávateľa proti požiadavkám odborárov.

Ak zamestnanec nemôže vykonávať prácu z dôvodu, že bola voči nemu uplatnená výluka, ide o prekážku v práci na strane zamestnávateľa. **Zamestnancovi v takom prípade patrí náhrada mzdy vo výške polovice priemerného zárobku v prípade, že nejde o nezákonnú výluku.** Tento prostriedok riešenia sporu sa preto u nás využíva málo.

§27 až § 31 zákona o kolektívnom vyjednávaní

Dokumenty

- [Dohovor MOP č. 87 o slobode združovania a ochrane práva organizovať sa \(oznámenie č. 110/1997 Z. z.\) \(.pdf\)](#),
- [Dohovor MOP č. 98 o použití zásad práva organizovať sa a kolektívne vyjednávať \(oznámenie č. 110/1997 Z. z.\) \(.pdf\)](#),
- [Dohovor MOP č. 154 o podpore kolektívneho vyjednávania \(ozn. č. 14/2010 Z. z.\) \(.pdf\)](#),
- [Revidovaná Európska sociálna charta \(.pdf\)](#)

Legislatíva

- [Zákon č. 2/1991 Zb. o kolektívnom vyjednávaní v znení neskorších predpisov](#)
- [Zákon č. 311/2001 Z. z. - Zákonník práce](#)
- [Ústava SR zákon č. 460/1992 Zb.](#)
- [Vyhláška Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky č. 315/2009 Z. z. o výške odmeny sprostredkovateľovi a rozhodcovi a výške a spôsobe úhrady nákladov konania pred rozhodcom](#)